

Coffeeshopbeleid gemeente Steenwijkerland 2022

De burgemeester van de gemeente Steenwijkerland,

Gelet op dat wat er in Aanwijzing Opiumwet is bepaald;

Besluit

- Het "Coffeeshopbeleid gemeente Steenwijkerland 2022" vast te stellen;
- Het "Coffeeshopbeleid gemeente Steenwijkerland 2019" in te trekken.

1. Inleiding

Het Nederlands drugsbeleid richt zich op het tegengaan en verminderen van drugsgebruik. Het is van belang om de schade te voorkomen en te verminderen die aan het gebruik van, de productie van en de handel in drugs is verbonden. Ook is het beleid gericht op het voorkomen en verminderen van de criminele aspecten die verbonden zijn aan de productie en handel in drugs.

Regels over drugs zijn opgenomen in de Opiumwet. In de Opiumwet wordt een verschil gemaakt tussen soft- en harddrugs. Op lijst I van de Opiumwet staan de harddrugs. De stoffen op lijst I zijn schadelijker voor de gezondheid dan softdrugs. Softdrugs, zoals hasj en wiet, zijn opgenomen in lijst II van de Opiumwet.

Voor softdrugs gelden soms andere regels, omdat ze dus minder schadelijk zijn voor de gezondheid. Coffeeshops in Nederland kunnen daarom onder strenge voorwaarden hasj en wiet verkopen zonder dat zij daarvoor strafrechtelijk vervolgd worden. Dit wordt het gedoogbeleid genoemd.

2. Landelijke en gemeentelijke doelen

Met het landelijk gedoogbeleid wordt:

- De markt voor softdrugs gescheiden van de markt voor harddrugs;
- Overlast en verstoring van de openbare orde zoveel mogelijk beperkt en blijft daardoor beheersbaar;
- Met behulp van voorlichting en preventie eventuele gezondheidsrisico's beperkt.

Bij gemeentelijke vraagstukken over de coffeeshops worden onderdelen als beschermen van de gezondheid, woon-en leefklimaat, openbare orde en veiligheid betrokken. Dat coffeeshops worden toegestaan wil namelijk niet zeggen dat er geen risico's zijn aan het gebruik van softdrugs. Er zijn o.a. risico's voor de geestelijke- en lichamelijke gezondheid en voor het sociaal- en maatschappelijk functioneren.

Het beleid van de gemeente Steenwijkerland kent daarom de volgende doelen:

- Beschermen van de gezondheid
Door de verkoop van softdrugs voor eigen gebruik te gedogen in een coffeeshop ontstaat een verantwoorde en gecontroleerde omgeving. In deze omgeving kan de gebruiker ook informatie krijgen over de risico's van het gebruik van softdrugs;
- Controleren van de overlast en onveiligheid
Onaanvaardbare overlast voor het woon-en leefklimaat en verstoringen van de openbare orde en veiligheid moeten worden voorkomen. Het toestaan van een gecontroleerde verkoop van softdrugs draagt daaraan bij.

3. Landelijk gedoogvoorwaarden en ontwikkelingen

De basis van het landelijk gedoogbeleid is te vinden in de Aanwijzing Opiumwet. Wanneer aan de strenge voorwaarden uit de Aanwijzing wordt voldaan, wordt er niet strafrechtelijk opgetreden tegen de verkoop van softdrugs die op Lijst II van de Opiumwet staan. De voorwaarden worden ook wel de AHOJGI-criteria genoemd:

- Geen **a**ffichering. Dat betekent dat alle vormen van reclame verboden zijn. Er geldt een uitzondering voor een kleine aanduiding op het raam of de deur van de coffeeshop.
- Er mag geen **h**arddrugs op voorraad en/of verkocht worden.
- Geen overlast. Hierbij kan gedacht worden aan parkeeroverlast rond de coffeeshop, geluidshinder, vervuiling en rondhangende klanten voor en dichtbij de coffeeshop.
- Geen toegang voor en verkoop aan klanten jonger dan 18 jaar.

- Geen verkoop van **grote** hoeveelheden per transactie. Er mag niet meer dan 5 gram per persoon per dag worden verkocht. De handelsvoorraad mag niet meer dan 500 gram zijn en er mag geen alcohol aanwezig zijn.
- Geen toegang voor en verkoop aan anderen dan ingezetenen van Nederland.

Ingezetenen criterium

Bij een eerder wijziging van het beleid is besloten om deze voorwaarde niet langer te handhaven in de gemeente Steenwijkerland. De hoeveelheid niet-ingezetenen dat een coffeeshop in Steenwijkerland bezoekt brengt geen extra overlast met zich mee. Handhaven van het criterium betekent niet alleen er aandacht wordt gegeven aan een probleem dat er niet is, maar ook dat deze niet-ingezetenen en mogelijk een deel van de ingezetenen daardoor ook niet meer naar de coffeeshop komt en bij een illegaal verkooppunt hun softdrugs kopen.

3.1 Gemeentewet

Volgens artikel 174 van de Gemeentewet is de burgemeester verantwoordelijk voor de toezicht op openbare inrichtingen, zoals coffeeshops. Daarnaast is de burgemeester ook verantwoordelijk voor de uitvoering van verordeningen die te maken hebben met dat toezicht.

3.2 Wet Damocles (artikel 13b Opiumwet)

Dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om handhavend op te treden tegen een coffeeshop die de voorwaarden overtreedt. Daarnaast wordt met dit artikel ook handhavend opgetreden tegen o.a. handel in drugs vanuit woningen en lokalen, zoals cafés, winkels, bedrijfspanden.

3.3 Wet Bibob

De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is een instrument dat ingezet kan worden om te voorkomen dat de gemeente criminele activiteiten mogelijk maakt. Deze wet maakt het mogelijk om een vergunning te weigeren, als er duidelijke aanwijzingen zijn dat de vergunning wordt of zal worden gebruikt voor het plegen van strafbare feiten of om uit strafbare feiten verkregen voordelen te benutten.

Binnen de gemeente Steenwijkerland is de uitvoering van de wet opgenomen in Bibob-beleid¹. Hierin staat dat een aanvraag voor een exploitatievergunning, zoals bedoeld in artikel 2:28 van de Algemene plaatselijke verordening (Apv), getoetst wordt aan de Wet Bibob.

3.4 Experiment gesloten coffeeshopketen

Hoewel er in Nederland een situatie is ontstaan dat de verkoop van softdrugs in coffeeshops (onder voorwaarden) is toegestaan, zijn er geen regels over de bevoorrading van de coffeeshops.

Het kabinet heeft daarom in 2019 besloten om tijdelijk te experimenteren met een gesloten hennepketen bestemd voor de levering aan, en verkoop in, gedoogde coffeeshops. Het kabinet wil daarmee onderzoeken welke resultaten dit oplevert de volksgezondheid, de openbare orde en veiligheid en het tegengaan van criminaliteit.

Door het ministerie van Veiligheid en Justitie zijn landelijk 10 telers aangewezen die exclusief zorgen voor de bevoorrading van de coffeeshops in de aangewezen gemeenten. Om dit mogelijk te kunnen maken is per 1 juli 2020 de Wet experiment gesloten coffeeshopketen in werking getreden.

Het experiment doorloopt vier fasen:

- De voorbereidingsfase (minimaal 1 jaar)
- Korte overgangsfase (max. 6 weken)
- Experimenteerfase (minimaal 4 jaar, max. 5,5 jaar)
- De afbouwfase (max. 6 maanden).

De gemeente Steenwijkerland doet niet mee aan het experiment.

3.5 Ontwikkelingen in de rechtspraak

Op 30 maart 2021² heeft de rechtbank Limburg uitspraak gedaan in een zaak die ging over schaarse vergunningen en een coffeeshop. In deze zaak had de burgemeester exploitatievergunning verleend

1) Uitvoering en vuistregels ten aanzien van de uitvoering van de wet BIBOB in de gemeente Steenwijkerland 2012. Dit beleid zal op termijn gewijzigd worden.

2) ECLI:NL:RBLIM:2021:2746

met een beperkte duur, omdat de vergunningen schaars zouden zijn. De burgemeester hanteert een maximumstel voor coffeeshops.

De rechtbank volgt het standpunt van de burgemeester niet. De rechtbank oordeelt dat de burgemeester slechts exploitatievergunningen heeft verleend (en mogen verlenen) voor de exploitatie van (legale) horeca-activiteiten en niet voor de verkoop van softdrugs. De duur van de exploitatievergunning mocht daarom niet worden beperkt.

De rechtbank overweegt ook nog dat de regels voor schaarse vergunningen niet gelden voor gedoogverklaringen. Gedoogverklaringen zijn namelijk geen vergunningen³.

4. Gemeentelijke gedoogvoorwaarden

Een coffeeshophouder moet zich houden aan de landelijke en gemeentelijke gedoogvoorwaarden. In hoofdstuk 2 zijn de landelijke voorwaarden al toegelicht. In dit hoofdstuk worden de gemeentelijke voorwaarden toegelicht.

4.1 Maximumstelsel

Dit beleid gaat uit van een maximumstel. Uit onderzoek van Breurer&Intraval⁴ blijkt dat het gemiddeld aantal inwoners per coffeeshop eind 2020 ligt op 34.082⁵. De gemeente Steenwijkerland heeft 44.341 inwoners. Om te kunnen voldoen aan de vraag naar softdrugs is een maximum van 1 coffeeshop dan ook voldoende.

4.2 Vestigingsvoorwaarden

De locatie van een coffeeshop moet voldoen aan de volgende vestigingsvoorwaarden:

- Er moet een minimale afstand zijn tussen de coffeeshop en een school. Met een school wordt bedoeld het voortgezet,- en middelbaar beroepsonderwijs. Hierbij wordt uitgegaan van de afstand die gelopen wordt over de openbare weg tussen voordeur van de coffeeshop en de hoofdingang van de school.
- Vestiging kan alleen plaatsvinden in een pand op een perceel waarop volgens het bestemmingsplan een horecabestemming cat. 1 of hoger rust.
- Inrichting moet voldoen aan de eisen uit de Alcoholwet en het Bouwbesluit 2012.

4.3 Gedoogverklaring

Aan een gedoogverklaring worden naast de AHOJGI-criteria nog lokale aanvullende voorwaarden verbonden. De onderstaande voorwaarden zijn niet limitatief⁶ van aard:

1. Openingstijden
  - a. Maandag tot en met donderdag van 11:00 tot 21:00 uur.
  - b. Vrijdag en zaterdag van 11:00 tot 23:00 uur.
  - c. Zondag van 11:00 tot 21:00 uur.
  - d. Tijdens nationale feestdagen worden de openingstijden onder c aangehouden.
2. Personeelsvoorwaarden
  - a. Bij de aanvraag ontvangt de gemeente een verklaring omtrent het gedrag van alle in de inrichting werkzame personen.
  - b. Bij wijzigingen van werkzaam personeel ontvangt de gemeente altijd een nieuwe VOG.
  - c. Er is naast een leidinggevende een aparte toezichthouder aanwezig in/bij het bedrijf gedurende de tijden dat het horecabedrijf geopend is voor publiek. Hij/zij ziet toe op het voorkomen van overlast van bezoekers van het horecabedrijf.
3. Voorlichting
  - a. Voorlichting bij de verkoop van cannabis, door het verstrekken van een folder van de lokale instelling voor verslavingszorg. Of op een zichtbare plaats neerleggen van voorlichtingsmateriaal over verantwoord gebruik van cannabis en gerelateerde producten.
  - b. De exploitant en de medewerkers moeten kunnen aantonen dat zij beschikken over een bewijs van kennis en inzicht in verslaving.

3) Zie uitspraak van de AbRvS 24 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1356. Een gedoogverklaring is een brief van een bestuursorgaan waarin zij aangeeft dat zij vooralsnog niet tot handhaving overgaat. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen wordt van deze regel afgeweken.

4) Coffeeshops in Nederland 2020, pag. 23.

5) Het aantal inwoners per 1 januari 2021. Bron: www.cbs.nl

6) Ook na afgifte van de gedoogverklaring kan er aanleiding zijn om gemotiveerd andere aanvullende voorwaarden te stellen.

- c. Verplicht medewerking verlenen aan instellingen die verantwoordelijk zijn voor de lokale verslavingszorg.
4. **Andere waren**
Naast softdrugs mogen in de shop ook verkocht worden softdrugs gerelateerde artikelen zoals voorgedraaide joints of spacecake⁷, rookwaren, alsmede niet-alcoholische dranken, tosti's, snoepwaren en voorverpakte snacks. Ten aanzien van automatenverkoop is uitsluitend toegestaan verkoop van rookwaren en condoms. Detailhandel in de coffeeshop is niet toegestaan (bijv. CBD-olie of producten met het wiet logo), omdat deze producten ook in gewone winkels te koop worden aangeboden.
5. **Terras en kansspelautomaten**
Een terras is niet toegestaan. Daarnaast is het niet toegestaan om kansspelautomaten in de coffeeshop te plaatsen c.q. aanwezig te hebben.
6. **Overlast**
  - a. Overlast is niet toegestaan en reden tot bestuurlijke maatregelen. Na sluitingstijd wordt de directe omgeving gereinigd.
  - b. Eén van die voorwaarden kan zijn dat bij gebleken overlast de exploitant een gecertificeerde portier dient aan te stellen om verdere overlast te voorkomen.
  - c. De exploitant houdt wekelijks een rapportage bij waarin vermeld wordt wat er qua overlast is voorgevallen en wat de vervolgacties waren. Hij bewaart deze rapportages voor later gebruik tijdens evaluaties.
  - d. Het is niet toegestaan meer dan 40 personen binnen de inrichting te hebben.
  - e. Het is niet toegestaan om de ramen van de coffeeshop af te plakken en/of te verduisteren.
7. **Prijslijst/directe betaling**
  - a. Producten mogen niet gratis verstrekt worden. Er is in de verkoopruimte een prijslijst zichtbaar aanwezig (niet zichtbaar vanaf de buitenzijde van de coffeeshop).
  - b. Er wordt direct betaald na verkoop van de producten. Andere manieren van het voldoen aan de transactie, zoals verkoop op rekening, ruilen tegen goederen of het werken met stempelkaarten zijn niet toegestaan.
8. **Boekhouding**
Naast de verplichte boekhouding wordt dagelijks een verkoopboek, inkoopboek en kas-giroboek bijgehouden betreffende de aankoop en verkoop van softdrugs.
9. **Controle**
  - a. De exploitant verplicht zich om minimaal twee keer per jaar, op zijn/haar initiatief, een voortgangsgesprek te voeren met de gemeente en politie.
  - b. De exploitant werkt mee aan evaluaties die door de gemeente worden opgezet en streeft goede relaties na met de buurt.
  - c. Gedoogverklaring is in de inrichting aanwezig.

4.4 Exploitatievergunning

Volgens artikel 2:28 eerste lid van de Algemene plaatselijke verordening is het verboden om een, door de burgemeester categorie aangewezen, openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning. De burgemeester van Steenwijkerland heeft op 30 mei 2012 besloten de coffeeshop aan te wijzen als een categorie horecabedrijf waarvoor een exploitatievergunning nodig is. Een coffeeshop is een alcoholvrije horecagelegenheid waar handel in en gebruik van softdrugs plaatsvindt.

Een afschrift van de vergunning is in de inrichting aanwezig.

4.5 Persoonsgebonden en wijzigingen

Een gedoogverklaring wordt afgegeven aan een natuurlijk persoon vanaf 18 jaar of een rechtspersoon die eenvoudig herleidbaar is tot een natuurlijk persoon vanaf de leeftijd van 18 jaar. Een aanvraag voor een gedoogverklaring wordt geweigerd als blijkt dat aanvrager niet aan de landelijke en de gemeentelijke voorwaarden uit dit beleid kan voldoen.

De gedoogverklaring en exploitatievergunning zijn persoons- en locatie gebonden en in beginsel niet overdraagbaar. Wanneer de coffeeshop op dezelfde locatie en in dezelfde omvang wordt voortgezet is overname niet uitgesloten. Er is sprake van een overname wanneer:

---

7) Spacecake moet afzonderlijk per plak zijn verpakt en er moet een bijsluiter in meerdere talen uitleggen om wat voor product het gaat. Per 100 gram cake mag maximaal 0,5 gram wiet worden gebruikt. De totale hoeveelheid softdrugs in de spacecake telt mee voor de totaal toegestane handelsvoorraad in de coffeeshop.

- De coffeeshop door een andere ondernemer wordt overgenomen;
- Of als de rechtsvorm van de onderneming wijzigt.

In de volgende gevallen moet de coffeeshophouder een nieuwe aanvraag voor een gedoogverklaring en een exploitatievergunning indienen:

- Wijziging exploitant;
- Wijziging rechtsvorm onderneming;
- Wijziging inrichting waardoor niet meer voldaan wordt aan de inrichtingseisen zoals die gelden voor horeca. Deze regels zijn te vinden in het Bouwbesluit 2021 en de Alcoholwet.

Op de aanvragen voor (de overname van) een gedoogverklaring en de exploitatievergunning is de Wet Bibob van toepassing. Dit betekent dat degene die de aanvragen doet, de Bibob-toets moet doorstaan.

4.6 Looptijd gedoogverklaring en exploitatievergunning

Gelet op de uitspraak van de bestuursrechter, zoals vermeld in hoofdstuk 3.5 worden de gedoogverklaring en de exploitatievergunning voor onbepaalde tijd verleend. De ontwikkelingen op dit gebied worden gevolgd en zo nodig wordt het beleid daarop aangepast.

5. Toezicht en Handhaving

De politie en de toezichthouders voeren minimaal 2 keer per jaar een controle uit. De controles vinden onaangekondigd plaats. Bij deze controles kunnen ook andere partners, zoals de Belastingdienst aansluiten. De controle vindt plaats op naleving van de AHOJGI-criteria en de overige gedoogcriteria. De coffeeshophouder is verplicht om de politie en de toezichthouders vrije toegang te verschaffen tot de coffeeshop.

Naast de reguliere controles wordt ook gereageerd op klachten uit de nabije omgeving. Van een controle wordt een rapport opgesteld. Deze rapporten worden besproken in de interlokale driehoek. Indien er een overtreding wordt gezien, dan zal handhavend worden opgetreden aan de hand van het "Handhavingsarrangement" dat als bijlage bij dit beleid is opgenomen.

6. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in het gemeenteblad.

Steenwijk, 31 januari 2022

*Burgemeester van Steenwijkerland
J.H. Bats*

Bijlage 1: Handhavingsmatrix

Overtreding	1 ^e overtreding	Binnen 2 jaar na 1 ^e overtreding	Binnen 2 jaar vanaf 2 ^e overtreding
Affichering	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Harddrugs	sluiting 6 maanden	Sluiting 12 maanden	intrekken gedoogverklaring en exploitatievergunning
Overlast	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Jeugdigen	Sluiting 6 maanden	Sluiting 12 maanden	Intrekken gedoogverklaring en exploitatievergunning
te Grote hoeveelheid (verkoop meer dan 5 gram per persoon per dag en/of handelsvoorraad groter dan 500 gram per dag)	Waarschuwing	Sluiting 1 maand	Intrekken gedoogverklaring en exploitatievergunning
Ingezetenen	In beginsel geen handhaving. Bij geconstateerde overlast in relatie tot het ingezetenschap kunnen nieuwe afspraken over handhaving van overtreding van het ingezetenen criterium worden gemaakt.		
Openingstijden	Waarschuwing	Dwangsom	Tijdelijke sluiting van 1 maand en verplichting
Personeelsvoorwaarden	Waarschuwing	Sluiting 1 maand	Intrekken gedoogverklaring en exploitatievergunning
Voorlichting	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Andere waren	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Terras en Kansspelautomaten	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Prijslijst/directe betaling	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Boekhouding	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden
Controle	Waarschuwing	Dwangsom	sluiting 3 maanden

Bovenstaand overzicht is een richtlijn. Er zijn situaties mogelijk waardoor er gemotiveerd kan worden afgeweken van de op te leggen maatregel.

Wat te doen bij meerdere overtredingen tegelijk?

Het kan voorkomen dat er sprake is van twee, drie of meer overtredingen tegelijkertijd. Deze worden zoveel mogelijk in één brief vermeld. Bijvoorbeeld een waarschuwing voor de ene overtreding en een tijdelijke sluiting voor de andere. Wanneer er overtredingen zijn waarvoor dezelfde maatregel geldt maar waarbij de duur van de maatregel verschilt, dan wordt de langste duur opgelegd.

Herhalingen van de overtreding of meerdere overtredingen binnen 2 jaar?

De gemaakte overtreding staat (in beginsel) 2 jaar geregistreerd. Mocht er binnen 2 jaar na de eerste overtreding opnieuw dezelfde overtreding worden gemaakt dan kan een zwaardere maatregel worden opgelegd en begint de termijn van 2 jaar opnieuw te lopen.

Wanneer er binnen 2 jaar naar een overtreding een andere overtreding plaatsvindt, dan wordt dit eerst gezien als een nieuwe overtreding en wordt de handhavingsmatrix voor deze overtreding gevolgd. Dat betekent dus dat er twee termijnen naast elkaar kunnen lopen.

Bij meer dan 3 overtredingen (voor dezelfde of verschillende overtredingen) binnen 2 jaar kan de coffeshop permanent worden gesloten.